

Economia del Sector Públic**2013/2014**

Codi: 41256

Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313500 Gestió Pública	OB	0	1

Professor de contacte

Nom: Raquel Gallego Calderón

Correu electrònic: Raquel.Gallego@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Els estudiants que cursin aquest mòdul han de conèixer conceptes generals d'economia equivalents a nivell de Grau.

Objectius

Objectius del mòdul

1. Entendre els fonaments de la intervenció del sector públic en l'economia i capacitar tècnicament en els instruments d'aquesta intervenció. A partir d'aquestes bases generals, l'estudiant podrà més específicament analitzar les actuacions concretes de despesa, com ara a la sanitat, l'ensenyament, les pensions, etc., amb coneixement del cas espanyol i el dels països de la OCDE.
2. Saber diferenciar entre objectius i instruments de la intervenció pública. No confondre qüestions normatives amb positives, ni polítiques strictu sensu i professionals de la gestió pública. A partir d'aquí es tractarà de que per si mateix els participants analitzin estratègies instrumentals de finançament i despesa pública. Saber identificar aspectes bàsics de l'economia de la imposició i de la despesa social, els seus efectes econòmics -i de què depenen aquests- i les seves alternatives i tot això en el camp de les hisendes multijurisdccionals
3. Conèixer informadament les característiques bàsiques de la hisenda pública - unitària o federal (sistema pressupostari i fiscal). Analitzar el finançament autonòmic i local català i espanyol. Analitzar concretament els seus instruments més caracteritzadors per als responsables tècnics de les administracions subcentrals com són els preus públics i les subvencions.

Competències

Gestió Pública

- Abordar situacions d'intervenció pública complexes que puguin implicar dilemes ètics, a partir de propostes fonamentades tant en l'explicitació de valors com en el rigor conceptual i metodològic.
- Aplicar conceptes, teories i models provinents de diverses disciplines a l'exercici de la gestió pública.
- Dissenyar i avaluar processos d'intervenció pública en situacions i problemàtiques socials, polítiques i sectorials específiques.
- Identificar, comprendre i analitzar fenòmens socials i polítics complexos rellevants per a l'exercici de la gestió pública.
- Proposar solucions innovadores en la resolució de problemes socials i polítics.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

Resultats d'aprenentatge

1. Abordar situacions d'intervenció pública complexes que puguin implicar dilemes ètics, a partir de propostes fonamentades tant en l'explicitació de valors com en el rigor conceptual i metodològic.
2. Analitzar els efectes dels diferents instruments d'imposició i despesa.
3. Analitzar els equilibris entre costos i beneficis de les avaluacions públiques.
4. Analitzar els fluxos de les hisendes públiques, amb especial atenció al sistema de finançament territorial.
5. Analitzar la incidència última de les polítiques pressupostàries: qui es beneficia de què a costa de qui?
6. Analitzar les estratègies de finançament i de despesa del sector públic.
7. Aplicar els models d'imposició i despesa a l'anàlisi de la realitat.
8. Construir models econòmics adequats per al disseny de l'anàlisi de casos empírics.
9. Dissenyar instruments bàsics d'imposició i despesa.
10. Interrelacionar la microeconomia, la mesoeconomia i la macroeconomia.
11. Proposar solucions innovadores en la resolució de problemes socials i polítics.
12. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
13. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

Continguts

Temari

El temari consta de 5 temes que s'estructuren a partir de preguntes. El procés d'aprenentatge té per objectiu acabar cada tema havent donat resposta a aquestes preguntes a partir de l'ús de la teoria. Les respostes derivaran d'haver obligatòriament llegit les lectures que es determinen (veure apartats de metodologia docent i de bibliografia), d'haver escoltat les exposicions dels professors/es, d'haver debatut tots aquests continguts, i d'haver-los aplicat a estudis de cas.

Tema 1. Fonaments microeconòmics.

Miguel-Angel López García (Departament d'Economia Aplicada, Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, Universitat Autònoma de Barcelona, despatx B3-040; Telf: 93 581 12 29; Fax: 93 581 22 92; E-mail: miguelangel.lopez@uab.es)

Sessió 1 : 3 d'octubre 9:00-11:30

Preguntes:

- La intuïció: que entenem per demanda de mercat?. I per oferta? Com es poden interpretar les corbes de demanda i d'oferta?. Què entenem per "equilibri" de mercat?. I per excès d'oferta/excès de demanda?. Que s'enten per "elasticitat". Què captura i per a què serveix?.

Tutoria (aplicacions de l'anàlisi):

- L' "excedent del consumidor" com a mesura de benestar. Efectes de la fixació de preus màxims i mínims. Els controls de lloguers com a exemple de la introducció d'un preu màxim. Consideracions sobre els efectes dels impostos i subsidis (unitaris i ad valorem) sobre béns i serveis.

Lectures:

- Rosen, H.S., Manual de Hacienda Pública, Ariel, Barcelona, 1987, "Apendice: Nociones de microeconomía básica" i "Modelos de incidencia impositiva".

- López García, M.A., "Políticas de vivienda: eficiencia y equidad", Papeles de Economía Española, Nº 95, 2003, 'Política de vivienda en alquiler'.

Sessió 2: 3 d'octubre 12:00-14:00

Preguntes:

- Anant darrera de la corba de demanda: preferències i restricció pressupostaria, satisfacció, necessitats i utilitat. Com es pot interpretar el comportament dels individus com a consumidors?.

Tutoria (aplicacions de l'anàlisi):

- Les transferències en efectiu (diners) i en espècie (vals de menjar). Subsidis a l'habitatge a les famílies de renda baixa basats en l'oferta i orientats a la demanda. La corba d'oferta de treball de l'individu i la seva resposta a canvis dels salaris (i/o els impostos).

Lectures:

- Rosen, H.S., Manual de Hacienda Pública, Ariel, Barcelona, 1987, "Apendice: Nociones de microeconomía básica" i "Valoración de transferencias en especie".
- Browning, E.K. i J.M. Browning, Public Finance and the Price System (2nd ed.) Macmillan, New York, 1983, "Análisis de curvas de indiferencia".
- McConnell, C.R. i Brue, S.L., Economía Laboral, McGraw-Hill, Madrid, 1997, "La teoría de la oferta de trabajo del individuo".
- López García, M.A., "Subsidiosa la vivienda para las familias de renta baja".

Preguntes:

- Anant darrera de la corba d'oferta: tecnologia, costos i beneficis. Com es pot interpretar el comportament dels individus com a productors?.

Tutoria (aplicacions de l'anàlisi):

- L'avaluació de la eficiència de les unitats productives i la seva rellevància en la gestió pública (i en la gestió privada!). El comportament d'una empresa no competitiva: el cas d'un monopolista. La separació entre propietat i control de l'empresa: la maximització dels beneficis en front de la maximització dels ingressos (condicionada o no a la consecució d'un cert nivell de beneficis per als accionistes). El comportament del buròcrata com a maximitzador del pressupost de l'agència pública que administra condicionat a l'aprovació per part de la cambra legislativa.

Lectures:

- Rosen, H.S., Manual de Hacienda Pública, Ariel, Barcelona, 1987, "Apendice: Nociones de microeconomía básica".
- Albi, E., Contreras, C., González-Páramo, J.M. i Zubiri, I., Teoría de la Hacienda Pública (2ª ed.), Ariel, Barcelona, 1994, "Gasto Público y eficiencia".

Sessió : 10 d'octubre 9:00-14:00

Preguntes:

- Eficiència i equitat: quin paper per al sector públic?. Què planteja la noció de la "mà invisible" respecte de l'eficiència del mecanisme de mercat?. Quin és l'argument d'eficiència en favor de la introducció del sector públic?. Els "fracassos" (o "fallides") del mercat: béns públics, efectes externs, monopolis, informació imperfecta, etc. Guanys potencials i guanys efectius: constitueix el fracàs del mercat una condició necessària (o només suficient!) per a la invocació del sector públic?. La feblesa ètica del criteri d'eficiència. És el mateix

equitat que igualtat?. Quin és l'argument d'equitat en favor de la introducció del sector públic?. Els judicis de valor i les comparacions interpersonals de benestar: l'anomenada "funció de benestar social". Què es pot dir respecte de l' 'optimum optimorum' i la distribució òptima del benestar?.

Lectura:

- Browning, E.K. i J.M. Browning, Public Finance and the Price System, (2nd ed.) Macmillan, New York, 1983, "Introducció".

Tema 2. Efectes econòmics de la intervenció pública: Aspectes microeconòmics de l'activitat pública.

Sessió 1:

Fallida del mercat. (Guillem López, 4 d'Oct 9:00 a 11:30h)

Preguntes:

Aspectes pràctics de la fallida de mercat: Com valorar què els costos de la intervenció pública no son més elevats que els beneficis de la correcció de la fallida de mercat?

Lectura:

Classe basada en Stiglitz Ed Ariel I pdf *NouStiglitz.pdf*. Lectura obligatòria a fer abans d'entrar a classe

Desenvolupaments tutories:

a- Punts forts i punts febles de la intervenció pública

Lectura obligada: The Economic Role of The State J Stiglitz i altres Ed Basil Blackwell, 1989 pps9-88 (existeix edició en castellà publicada per l'Institut de Estudios Fiscales) i del mateix autor, a Journal of Economic Perspectives: vol 12, 2 Spring 1998 pps 3-22: Per què costa tant canviar el status quo a les AA.PP? pdf: *LectStiglitz.pdf*

b- Un divertimento: que fan kles AA.PP. proveïnt 'bincing'? pdfs: 3 arts *bicing.pdf* de diari

Sessió 2:

Instrument pressupostaris: ingressos i despeses Aspectes teòrics i aplicats, (Guillem López, 11 d'Oct 9:00 a 11:30h)

Preguntes:

Criteris per a valorar un bon sistema tributari, un bon programa de despesa

Objectiu: entendre el que suposa un excés de gravamen per a l'economia; articular criteris normatius de justícia social i com aquests operen a la pràctica

Lectura:

Classe basada en les Lectures obligatòries anteriors, a fer abans d'entrar a classe

Desenvolupaments tutories:

a- Las reformas fiscals Una ullada a la fiscalitat internacional pdf: *fiscaldominguez.pdf*

b- A discutir a classe: Quins efectes te eliminar l'impost de successions? Pdf: *SucesIEF.pdf* i *ReformaISD.pdf*

c- Dels programes de welfare al workfare, pdf: *workfare.pdf*

d- Models de welfare pdf: *artmodels.pdf*

Sessió 3:

Incidència global del pressupost. (Guillem López, 17 d'octubre 9:00 a 11:30h)

Preguntes:

Com un sistema fiscal dual pot fer per una política pública redistributiva?

Lectura: recomenada abans d'entrar a classe: text de GL a *Campalans.doc*

Per la part aplicada: una ullada al text de fedea *ebook.pdf* i al text de *Campalans.doc*

Desenvolupament de tutories complementàries a les abans esmentades del llibre de la FBBVA (a elegir pels estudiants):

(i) L'avaluació econòmica. El cas del TAV Gines de Rus i V Inglada pdf: *Spainhighspeed.pdf*

(ii) L'avaluació econòmica. Seguint l'exemple de final de cada capítol de pdf: *textavalpinto.pdf*

(iii) L'enfocament agregat: com pot ajudar l'activitat pública al creixement econòmic. El debat 'Growing Public P.H. Lindert i controvèrsia a partir de la seva aportació: pdfs: *Debate2A.pdf*; *debate2B.pdf* i *Lindert.doc*

Tutories Guillem López: 28 d'octubre i 11 de novembre

Tema 3. Efectes econòmics de la intervenció pública: aspectes macroeconòmics dels governs.

Sessió 1:

El debat general sobre la política macroeconòmica (el model d'oferta i demanda agregada). Economistes clàssics, economistes keynesians i el debat sobre la política d'estabilització del cycle econòmic. (Xavier Cuadras, 4 d'Oct 11:30 a 14:00 h)

Preguntes:

- Què són i per què es produeixen les fluctuacions econòmiques ("business cycles")? Què podem aprendre dels diferents episodis històrics (la "Gran Depressió", les polítiques d'"stop and go", la "Crisi del Petroli", la "Gran Moderació", la llarga crisi de l'economia japonesa i la "Gran Recessió")?

- Què diuen les diferents escoles de pensament macroeconòmic sobre la política d'estabilització?

Lectures obligatòries: capítol 3 del llibre de Sachs i Larraín

"Why wages do not fall in recessions", "The crude art of policymaking", "A thinkers' guide" ", "Lessons from a "lost decade"" i "Caveat creditor" a la revista The Economist.

Sessió 2:

Les polítiques de demanda agregada: política fiscal i política monetària (el model IS-LM). (Xavier Cuadras, 11 d'Oct 11:30 a 14:00 h)

Pregunta:

- Quin són els pros i els contres de la política fiscal i la política monetària amb l'objectiu de l'estabilització macroeconòmica?

- La política macroeconòmica: el que ens pensàvem que sabíem, el que hem après durant la crisi i com hem de dissenyar la política macroeconòmica dels propers anys

Lectures obligatòries: capítol 12 del llibre de Sachs i Larraín; articles "A stimulating notion", "The next front is fiscal", "Put the air back in", "Sharing the pain" i "Austerity alarm" a la revista The Economist i article de Blanchard, Dell'Aricia i Mauro "Rethinking Macroeconomic Policy".

Sessió 3:

Qüestions al voltant de la política monetària. El dilema entre inflació i desocupació (la corba de Phillips). Inflació, desocupació, expectatives i credibilitat de la política monetària. La independència dels bancs centrals.
(Xavier Cuadras, 17 d'Oct 11:30 a 14:00 h)

Pregunta:

- Ha de triar la política monetària entre els objectius d'estabilitat de preus i creixement econòmic?
- Quin és el paper de les expectatives dels agents econòmics en la formulació de la política monetària?
- Per què la política monetària dels bancs centrals és independent de l'autoritat política?

Lectures obligatòries:

Article de R. Repullo a Papeles de Economía Espanyola i articles "Stable prices and fast growth: just say no" de P. Krugman, "Heroes of the zeroes", "How low can you go" i "Grim expectations" a la revista The Economist..

Sessió 4:

Política monetària i política fiscal a l'Europa de la moneda única. El Banc Central Europeu i la política monetària. Centralització o descentralització de la política fiscal europea. El futur del "Pacte d'Estabilitat".
(Xavier Cuadras, 17 d'Oct 11:30 a 14:00 h)

Pregunta:

- Quina és la raó econòmica de l'existència del Pacte d'Estabilitat i Creixement? I les seves conseqüències?
- Com condiciona l'existència de la moneda única les estratègies de lluita contra la recessió econòmica als diferents països?

Lectures obligatòries: capítol 8 del llibre de P. De Grauwe i articles a la revista The Economist "The merits of one money", "Unstable and incredible", "The death of the stability pact", "Europe's three great delusions" i el survey sobre la UME de juny de 2009 ("Holding together", "A tortuous path", "One size fits none", "No exit", "The non-nuclear options", "Fear of floating", "Soft centre" i "Warmer inside").

Tutories X. Cuadras: 18 d'Octubre i 15 de Novembre

Les tutories es duren a terme mitjançant la realització de treballs en grups. Els temes i els grups de treball es fixaran el dia 17 d'octubre. La primera sessió de tutoria es durà a terme el dia 18 d'octubre de 9 a 14 hores i consistirà en una reunió de cada grup amb el professor per fixar els objectius, continguts i desenvolupament del treball. La segona sessió de tutoria està prevista per el dia 15 d'octubre (tot i que aquesta data mirarem de canviar-la d'acord comú) i consistirà en una sessió plenària d'assistència obligatòria on cada grup exposarà de forma breu el seu treball. Un altre grup actuarà com a comentarista de cadascun dels treballs per suscitar preguntes, comentaris i observacions..

Tema 4. Racionalitat de la intervenció pública

L'Article: Santiago Álvarez García HACIENDA PÚBLICA: ENFOQUES Y CONTENIDOS. Instituto de Estudios Fiscales DOC. N.o 2/04

És de lectura obligada abans de l'inici d'aquest tema ja que tracta de forma resumida tots els seus continguts.

Sessió 1:

Actuació del Sector Públic a l'economia. L'assignació. (Ivan Planas, 24 d'Oct 9:00 a 14:00)

Preguntes:

Quins són els principals mecanismes d'assignació, els agents, i les organitzacions.

- Dins dels mecanismes d'assignació, quan el sector públic ha de prioritzar, quin mecanisme és millor les cues o els preus?

Lectura obligada:

"*Gestión pública: Conceptos e instituciones*", capítol 1, apartats 1 i 2 de Albi et al (1997).

"*De la Administración a la gestión*", capítol 4 d'Albi et al (1997); i Annex III del capítol 2 d'Albi et al (1997).

Cas:

Alternativa 1:

En relació a la lectura "Hacienda Pública: enfoques i contenidos" es debatrà la següent qüestió: L'economia està al servei (és un instrument) del sector públic ó el sector públic és un instrument d'actuació sobre l'economia?

Alternativa 2:

Els peatges a Catalunya: "Conclusions aprovades pel Grup de Treball per a l'estudi de la reducció de peatges a Catalunya..." Generalitat de Catalunya 1999. Informacions addicionals pel debat: Opinions al Forum del Transport

Català sobre peatges: <http://www.transport.cat/viewtopic.php?p=12865&sid=cb857cab1ecba1cb4816cd01e1277308>

Lopez G i Castellanos A. (2005) El uso del analisis coste beneficio en la estimación de la posibilidad de rescate de las autopistas. *Economiaz*.

Sessió 2:

Actuació del Sector Públic a l'economia. La regulació. (Ivan Planas, 31 d'Oct 9:00 a 12:00)

Preguntes:

- L'acció pública per la via de la regulació. Modalitats i efectes econòmics. És millor utilitzar la regulació del mercat que la intervenció productiva per part del sector públic? Quan? Com?

Cas:

Regulació mercat elèctric a Espanya. (Lectura: Blázquez Gómez L, Grifell-Tatjé E. Regulación de la Distribución Eléctrica en España: Análisis Económico de una Década, 1987-1997. Document de treball núm. 04/1, i "La regulació elèctrica en España" Seminario de la UIMP: "Desafíos energéticos del futuro" Santander, 12 de Septiembre de 2006, ponencia de María Teresa Costa)

Sessió 3:

L'Estat com a organització. (Ivan Planas, 31 d'Oct 12:00 a 14:00 h)

Preguntes:

- La doctrina de l'interès públic. Les fallides del sector públic: pot generar la organització del sector públic resultats ineficients?
- Govern i agències, teoria econòmica de la burocràcia, economia política de la pressupostació pública. On es

troben les principals ineficiències del sector públic i com solucionar-les?

Lectura obligada:

"*Gestión pública: Conceptos e instituciones*", capítol 1, apartats 3, 4 i 5 d'Albi et al (1997).

"*Gestión pública y eficiencia*", capítol 2, apartats 1, 2, 3 i 4 d'Albi et al (1997).

Managing senior management: senior civil service reform in oecd member countries. OECD GOV/PUMA(2003)17

Capítols I i IV del llibre : Guillem López Casasnovas (director), Jaume Puig-Junoy, Juan José Ganuza i Ivan Planas Miret (2003) Els nous instruments de la gestió pública. Volum 31, de la *Estudis Econòmics* (disponible online)

"Las políticas de remuneración al rendimiento para los funcionarios".OECD Multilingual summaris. (PRP.pdf)

Cas:

Alternativa 1:

A partir de la lectura: "Rodríguez-Álvarez, Suárez-Pandiello J. Organizaciones burocráticas e ineficiencia X:Una revisión de modelos. Hacienda Pública Espanyola / Revista de Economía Pública, 164-(1/2003): 83-107" es debatran els arguments a favor de les diferents polítiques de control de la ineficiència de la burocràcia.

Alternativa 2:

A partir del cas de l'Institut Nacional de Seguretat Social es discutirà la bondat dels incentius als buròcrates (lectura: SPAIN - THE NATIONAL INSTITUTE OF SOCIAL SECURITY (INSS))

Alternativa 3:

A partir del sistema de retribució al personal de l'Institut Català de la Salut es discutirà la bondat dels incentius als metges (majoritàriament funcionaris) (lectura: II Acord de la Mesa Sectorial de l'ICS)

Sessió 4:

Sistemes Organitzatius i eficiència. 'La meso' (Ivan Planas, 7 de novembre 9:00 a 14:00 h)

Preguntes:

- Es possible introduir reformes institucionals i organitzatives en el sector públic que millorin la seva eficiència?.
- Comprar o produir? L'acció pública per la via de la concertació i la contractació externa de serveis. Racionalitat i problemàtica.
- És factible un model de governança a les institucions públiques similar al de les privades?

Lectura obligada:

"*Gestión pública y eficiencia*", capítol 2, apartat 5 d'Albi et al (1997);

"*Innovaciones en gestión pública*", capítol 6 d'Albi et al (1997).

Capítol VI, i VI del llibre : Guillem López Casasnovas (director), Jaume Puig-Junoy, Juan José Ganuza i Ivan Planas Miret (2003) Els nous instruments de la gestió pública. Volum 31, de la *Estudis Econòmics* (disponible online)

(Capítols 5, i 6) Planas I (dir) Evolució del model de governança i gestió a les entitats participades pel Servei català de la Salut. PDF i fotocòpies.

Cas:

Contracte programa RENFE (lectures: Nota de premsa Contrato Programa RENFE 2006-2010, Capítol V. Els incentius monetaris del llibre : Guillem López Casasnovas (director), Jaume Puig-Junoy, Juan José Ganuza i Ivan Planas Miret

(2003) Els nous instruments de la gestió pública. Volum 31, de la Estudiis Econòmics (disponible online), i

Zapico Goni E. , Contract management in Spain. OECD, 1999.

Sessió 5:

La meso: Sistemes Organitzatius i eficiència. (Ivan Planas, 14 de Novembre 9:00 a 14:00 h)

Preguntes:

- La relació entre mitjans i objectius a l'economia pública. Tècniques microeconòmiques: Anàlisi de decisions i avaluació econòmica.

Lectura obligada:

"Técnicas complementarias de gestión pública", capítol 5 d'Albi et al (1997).

"La gestión pública a través de casos", capítol 7 d'Albi et al (1997).

JL Pinto, V. Ortún y J. Puig-Junoy, El análisis coste-efectividad en sanidad, Atención Primaria, 2001.

J. Puig-Junoy, JL Pinto y V. Ortún, El análisis coste-beneficio en sanidad, Atención Primaria, 2001.

JL Pinto, J. Puig-Junoy y V. Ortún, El análisis coste-utilidad, Atención Primaria, 2001.

Planas I. (2005). Principales mecanismos de evaluación de políticas públicas. *Ekonomiaz* 60.

Cas:

L'Anàlisi Cost-Benefici. Lectura: José García Montalvo, Josep M. Raya Vílchez (Potenciant la nova economia a catalunya: una anàlisi econòmica de la font de llum de sincrotró del Vallès (ALBA) Coneixement i Societat n^a 9. Generalitat de Catalunya.

Tutories I. Planas: Dies 22 de novembre i 28 de novembre

Tema 5. Finances públiques i relacions intergovernamentals

Sessions teòriques: 21 de novembre i 5 de desembre

Tutories: 29 de novembre i 12 de desembre

Sessió 1:

Impostos: principis, assignació, autonomia i coordinació entre governs

Preguntes:

- Econòmicament, què és un bon impost des de la perspectiva d'una hisenda multijurisdiccional?
- Quan hi ha governs territorials hi ha mobilitat: quins problemes i limitacions comporta?
- Amb quins criteris assignem els impostos als diferents nivells de govern? I la capacitat de despesa?
- En quins sistemes tributaris-financers es tradueixen determinades relacions intergovernamentals (centralització-autonomia-independència)?

Lectures:

Bird (1986), cap. 7

Castells (1988), cap. 3 i 5

Oates (1972), cap. 4

Stiglitz (1988), cap. 16

Sessió 2:

Assignació de funcions i despeses als diferents nivells de govern

Preguntes:

- Per què la funció assignativa és la més rellevant en els governs subcentrals?
- Quins factors de demanda i d'oferta determinen la dimensió territorial o poblacional òptima de govern per a la prestació de cada servei?
- Com afecta la mobilitat la prestació eficient dels serveis?
- Per què es mouen o re-localitzen les persones, empreses i altres factors per raons d'impostos o serveis?

Bibliografia:

Castells (1988), cap. 1

Oates (1972), cap. 2

Tiebout (1956)

Sessió 3:

Subvencions intergovernamentals i fons d'anivellament

Preguntes:

- Podrien els governs subcentrals finançar-se només amb impostos propis? Per què són necessàries les subvencions? Necessàries pel govern central o pels subcentrals?
- Què s'entén per equitat vertical i horitzontal entre persones i entre governs?
- Què cal anivellar horitzontalment?
- Quins problemes econòmics (d'objectius, criteris, grau, mesura, etc) i polítics comporten els sistemes d'anivellament?

Lectures:

Castells (1988), cap. 4

Castells (1991a)

Castells, Sorribas i Vilalta (2004)

Oates (1972), cap. 3

Solé Vilanova (1979) (pp. 31-46)

Sessió 4: Finançament de les Comunitats Autònomes

Preguntes:

- Quin grau de poder tributari comporten avui els anomenats impostos propis i els impostos cedits per a les CCAA?
- Quin grau de poder tributari comporta avui l'IRPF per a les CCAA?
- Quan major o menor és aquest poder a USA, Canadà i Alemanya?

- Què s'entén per "model bàsic" de finançament en el sistema vigent? Quins ingressos autonòmics queden fora del "model bàsic" ?
- Quins factors determinen les necessitats garantides de despesa a cada CCAA?
- El model de finançament autonòmic del 2009 i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

Lectures:

LOFCA (1980)(1996)(2001) (2009): text legal

Duran i Esteller (2005)

Bosch i Vilalta (2007)

Bassols, Bosch, Vilalta (2010)

Bassols (2002)

Castells (1996)

Castells, Sorribas i Vilalta (2004)

Vilalta (2008)

Sessió 5: Finançament de les Corporacions Locals

Qüestions:

- Per què l'Impost sobre Bens Immobles és el menys dolent dels impostos municipals, tot i ser millorable?
- Per què cal mimar la gestió cadastral?
- Com són les subvencions i participacions que els municipis reben de l'Estat i de la Generalitat?
- Quins objectius haurien de complir aquestes subvencions i participacions?

Quins objectius econòmics poden tenir els ens supramunicipals voluntaris o forçosos? Quines són les fonts idònies de finançament supramunicipal?

Lectures:

LRHL (1988) (2004): text legal BOE 09/03/04

Albi (2007)

Bosch (2002)

Solé Vilanova (1992a) (pp. 20-25, 31-35, 38-42 i 48-50)

Solé Vilanova (1992b)

Solé Vilanova (2003)

Mir, Solé Vilanova, Virós (1994), cap.8

Pedraja (2005)

Solé Vilanova (1992b)

Solé Vilanova (2006)

TUTORIES:

Assignació d'impostos

Mecanismes d'anivellament

Preus i tarifes de serveis públics

Disseny de subvencions específiques

Metodologia

Mètode d'aprenentatge

L'aprenentatge es fonamenta en la revisió, qüestionament i construcció constant del coneixement teòric i pràctic. L'objectiu de l'aprenentatge és adquirir la capacitat de generar preguntes i de donar respostes -sempre provisionals. Per a aconseguir-ho, es imprescindible que l'estudiant adopti un paper actiu en l'abordatge autònom de la informació, llegint i reflexionant per poder establir un diàleg informat i enriquidor amb el/la professor/a.

En aquest mòdul, es requerirà aquest treball autònom previ, via lectura i elaboració de treballs breus, per a cada tema. Aquest treball es complementarà amb discussions en seminaris i amb la preparació i exposició de presentacions orals, que ajudin a una millor sedimentació dels coneixements i de la capacitat de replantejar-se'ls.

L'aprenentatge presencial dirigit pel professor/a es basarà en la combinació de classes magistrals i de seminaris de discussió tant sobre els aspectes teòrics com per a l'aplicació d'aquests a casos pràctics. L'aprenentatge no presencial dirigit pel professor/a es basarà en la tutorització puntual dels treballs breus i de la preparació de presentacions orals.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	50	2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Tipus: Supervisades			
Seminaris i tutories	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Realització de treballs i resolució de casos	125	5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Avaluació

Mètode d'avaluació

L'avaluació serà continuada i es fonamentarà en la demostració de les competències assolides per l'estudiant en el decurs de les següents activitats i corresponent productes:

1. Elaboració de treballs breus al llarg del desenvolupament del temari (30% de la nota).
2. Participació en les sessions de seminari i de discussió de casos (10% de la nota).
3. Presentacions orals (10% de la nota).
4. Examen individual (50 % de la nota).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament de treballs i exercicis	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Participació a classe	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Presentacions orals	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Realització de proves de síntesi	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Bibliografia

Bibliografia

La bibliografia que s'apunta a continuació té un caràcter genèric per a tot el modul.

Bibliografia genèrica:

Albi, E.; González-Páramo, J.; López Casanovas, G. 1997. Gestión pública. Barcelona. Ariel.

Brugué, Q.; Subirats, J. 1996. Lecturas de gestión pública. Selección de textos. Madrid. Ministerio para las Administraciones Públicas.

Rosen, H.S., Manual de Hacienda Pública, Ariel, Barcelona, 1987.

Guillem López Casanovas (director), Jaume Puig-Junoy, Juan José Ganuza i Ivan Planas Miret (2003) Els nous instruments de la gestió pública. Volum 31, de la Estudis Econòmics (disponible online i gratuït a les Oficines de "la Caixa")

Browning, E.K. y J.M. Browning, Public Finance and the Price System, (2nd ed.)

Macmillan, New York, 1983.

Mochón, F., Principios de Economía, McGraw-Hill, Madrid, 1995.

De Grauwe, p. (2005) the economics of monetary union, oxford university press

Ruiz-Huerta J. (ed.) 'Políticas Públicas y redistribución de la renta' Fund BBVA, 2006.

Sachs, j. I f. Larraín (1994) Macroeconomía en la economía global Prentice Hall

Schiller, B.R., Principios Esenciales de Economía, McGraw-Hill, Madrid, 1994.

Subirats, J. 1989. Análisis de políticas públicas y eficiencia de la administración. Madrid. Ministerio para las Administraciones Públicas.